

BERGEN
KOMMUNE

ÅRSPLAN 2024 – 2025

Minde barnehage

Forord

Barnehagene i Bergen kommune utarbeider sine årsplaner i samsvar med kravene til årsplan slik de er beskrevet i barnehageloven og forskrifter. Ny rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver trådte i kraft fra 1. august 2017 og er en forskrift til barnehageloven.

Kvalitetsutviklingsplanen for kommunale barnehager 2018-2021 (24)

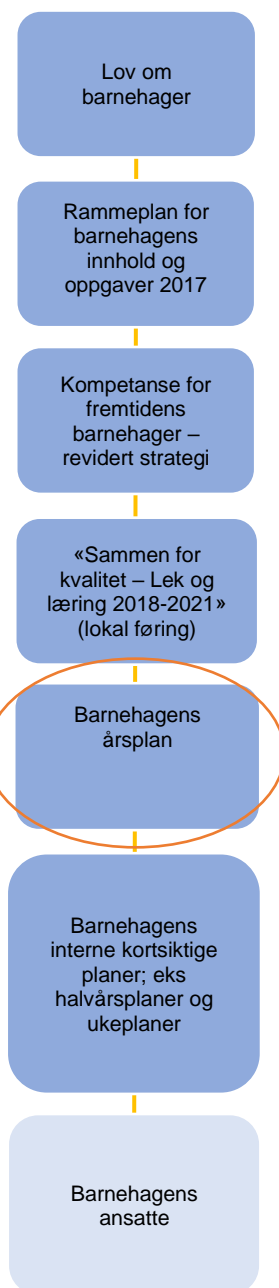
«Sammen for kvalitet – lek og læring» beskriver eiers lokale tilpasninger til rammeplanen og prioriteringer for gjeldende periode.

Hovedsatsningsområdet i kvalitetsutviklingsplanen er «Grunnlag for livslang læring i det 21. århundre». Planhierarkiet er synliggjort i modellen.

Årsplanverket til de kommunale barnehagene i Bergen kommune er delt i to:

- **Del en** beskriver mål og aktiviteter for årets satsinger og gir informasjon om hvordan disse følges opp, dokumenteres og vurderes. Årsplanen del en har et tidsperspektiv på 1 år og følger barnehageåret.
- **Del to** beskriver barnehagens satsninger og arbeid på et mer grunnleggende og generelt nivå. Årsplanens del to inneholder informasjon om hvordan barnehagen vil arbeide med danning gjennom omsorg, lek og læring for å fremme barns allsidige utvikling i samarbeid og forståelse med barns hjem. Videre redegjør barnehagen for hvordan det arbeides med progresjon i barnas pedagogiske tilbud gjennom hele barnehageløpet.

Som barnehageeier er vi ansvarlig for at barn i våre barnehager får en god start på et livslangt læringsløp. Godt planleggingsarbeid gjennom felles planmaler er utgangspunkt for utnyttelse av kollektiv kapasitet. Årsplanen utarbeides i samarbeid mellom barnehagens ansatte, barn og foreldre og danner grunnlag for pedagogisk innhold, aktiviteter og samhandling gjennom året. Årsplanen er et arbeidsredskap for personalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser. Årsplanen gir informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til myndighetsnivåene, barnehagens samarbeidspartnere og andre interesserte.

BERGEN KOMMUNE

Etat for barnehage

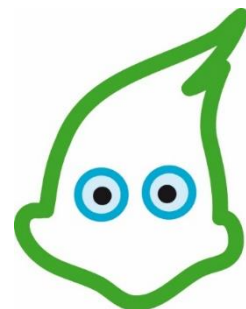

Innhold

Visjon og mål	5
Visjon – En mangfoldig barnehage av høy kvalitet for alle barn	5
Verdier	5
Mål	5
1.0 Barnehagens innledning	6
1.1 Struktur og organisering	6
1.2 Metodevalg	6
1.3 Kjerneverdier	7
1.3.1 Ser barnet	7
1.3.2 Varme	8
1.3.3 Inkluderende	8
2.0 Livsmestring for det 21. århundre	9
– medvirkende barn i lek og læring	9
2.1 Tilknytning	9
2.2 Lek	10
2.3 Læring	11
2.4 Barns medvirkning	12
2.5 Vennskap og felleskap	13
2.6 Mangfold	14
3.0 Barnehagens tema/prosjekt	15
3.1 Fagområder	15
3.1.1 Språk som basiskompetanse	16
3.1.2 Matematisk kompetanse	17
3.2 Digitale verktøy	17
4.0 Barnehagen som lærende organisasjon	19
4.1 Barnehagens utviklingsarbeid	19
4.2 Dokumentasjon, vurdering og oppfølging	20
4.2.1 Dokumentasjon	20
4.2.2 Vurdering	20
4.2.3 Oppfølging	21
4.3 Barn og foreldres medvirkning i utviklingsarbeidet	21
I. Barnesyn og læringssyn	22

II.	Pedagogisk relasjonskompetanse	23
III.	Danning gjennom omsorg, lek og læring	23
IV.	Progresjon i barnehagens pedagogiske innhold	24
V.	Overganger	25
a.	Tilvenning i barnehagen	25
b.	Overganger og sammenheng innad i barnehagen	26
c.	Samarbeid og sammenheng med skolen	26
VI.	Foreldremedvirkning	27
VII.	Bærekraftig utvikling Feil! Bokmerke er ikke definert.	27
VIII.	Psykososialt barnehagemiljø	28
IX.	Barns seksuelle helse Feil! Bokmerke er ikke definert.	29

Visjon og mål

Visjon – En mangfoldig barnehage av høy kvalitet for alle barn

I en mangfoldig barnehage av høy kvalitet skal barn få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter med utgangspunkt i egne forutsetninger og interesser.

Verdier

Det er utviklet et verdigrunnlag som skal sikre det enkelte barns trygghet, læring og utvikling i hverdagen. Verdigrunnlaget består av *varme, ser barnet og inkluderende*. Verdiene gir retning for det pedagogiske arbeidet og samhandlingen med barn og foresatte. Barnehagene beskriver i kapittel 1 hva de legger i disse verdiene.

Mål

Bergen kommune ønsker som eier å gi retning for de kommunale barnehagene gjennom målsettingen:

Livsmestring for det 21. århundre – medvirkende barn i lek og læring

Grunnlaget for trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd legges i tidlig barndom og barnehagen har en sentral plass i dette. Livsmestring handler også om å møte motstand, håndtere utfordringer og være utholdende. Våre barnehager skal kjennetegnes ved at barnet:

- Opplever vennskap og fellesskap
- Erfarer trygghet og tilknytning til personalet
- Opplever spenning og glede i variert lek
- Er aktivt og medskapende i lek og læring
- Bruker sin kreativitet og søker utfordringer i lek og læring
- Bliir møtt på sine uttrykk, sin undring og utforskertrang
- Opplever en barndom preget av mangfold, likeverd og respekt
- Utvikler sin språkkompetanse og sin matematiske kompetanse

1.0 Barnehagens innledning

Minde barnehage ligger svært sentralt til ved bybanestoppet på Wergeland. Vi har et flott bygg som gir barna gode leke- og læringsmuligheter og personalet gode arbeidsforhold. Bygget er på ett plan, noe som gir anledning til å forflytte oss lett rundt. Små og store barn treffes i våre fellesarealer og det fysiske miljøet er godt tilrettelagt for lek og vennskap på tvers av alder og gruppeinndelinger.

Minde barnehage er en flerkulturell barnehage med barn fra mange forskjellige land. Arbeid med språk og språkstimulering er en stor og viktig del av vår hverdag, og vårt hovedprosjekt er å sørge for at alle barn skal ha en meningsfull hverdag. For oss er en inkluderende praksis der alle barn opplever at de hører til og har påvirkning, helt grunnleggende. Vi har også et stort mangfold i personalgruppen med ansatte fra ulike kulturer og begge kjønn representert.

1.1 Struktur og organisering

Barna er fordelt på 7 hjemområder. Barnehageåret 2024/2025 har vi to 3-6 års grupper (Lyderhorn og Sandviksfjellet) med 18 barn i hver gruppe. Det er fire hjemområder for de yngste barna (Damsgårdsfjellet, Løvstakken, Fløyen og Rundemanen) med ca. 21 barn hver av gruppene. Vi har fra høsten 2024 fått et nytt hjemområde som heter Ulriken, der er alle skolestarterne i Minde er samlet.

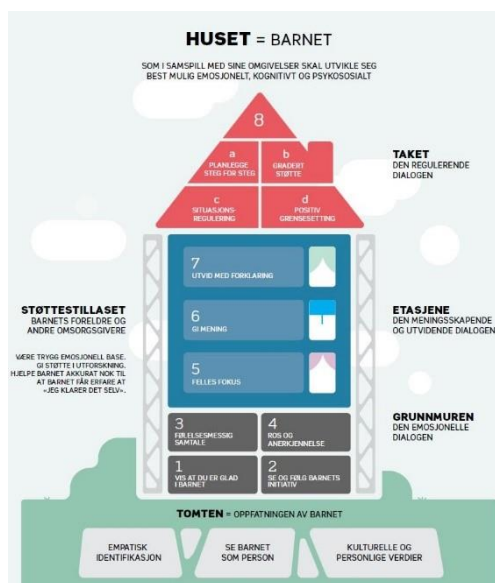
Hjemområdene har to rom de disponerer, og vi deler barna inn i mindre grupper hver dag. I tillegg har vi motorisk rom, bibliotek, familierom, forming og vannopplevelsesrom som vi ruller på å bruke.

Nytt av året er at vi har ansatt en fagutdannet kokk som tilbereder måltider til barna i barnehagen

1.2 Metodevalg

ICDP- programmet (International Child Development Program) er sentral i vår praksis. Programmet har fokus på samspillet mellom omsorgsgiver og barnet. Gjennom programmet blir personalet bevisst egen og andres praksis og det bidrar til å øke kvaliteten på samspillet. En god, positiv relasjon og et godt samspill er nødvendig for barnets følelsesmessige stabilitet, tilknytning og utvikling av ferdigheter. ICDP er basert på den internasjonale konvensjonen for menneskerettigheter og barnekonvensjonen. Dette gjenspeiler en humanistisk verdiorientering som representerer et etisk og moralsk syn på hva som er menneskeverd og menneskers rett til et verdig liv.

Personalet bruker ICDP-metoden aktivt. Metoden hjelper oss å se barna og øker vår relasjonskompetanse. Vi møter barna med innlevelse, oppmerksomhet og åpenhet. Nærhet er grunnlaget for alt vi gjør. I det nære skapes verdifulle relasjoner. Med støtte fra voksne skal barna lære å bruke språket til å uttrykke følelser, løse konflikter og skape positive relasjoner til omverdenen.

Programmet består av 3 dialoger, herunder 8 tema for godt samspill. Temaene er et hjelpemiddel for å bevisstgjøre omsorgspersonen på viktigheten av godt samspill med barnet og også sikre en sunn følelsesmessig og mental utvikling hos barnet.

Det kommende barnehageåret skal vi jobbe både individuelt og i grupper med sammen med Kristin Toppe Haugsbø som er sertifisert ICDP trener.

1.3 Kjerneverdier

Minde barnehage jobber etter Bergen kommune sine kjerneverdier. De tre verdiene er: «Ser barnet», «Varme» og «Inkluderende». *Disse verdiene gir retning for det pedagogiske arbeidet og samhandlingen med barn og foresatte.*

1.3.1 Ser barnet

«Vi ser det enkelte barns egenverdi. Barnet gis gode betingelser for læring og utvikling basert på vår anerkjennende væremåte.»

For oss betyr dette at vi:

- anerkjenner barnets følelser og faktiske behov ved å være sensitive omsorgsgivere

- tar utgangspunkt i barnets interesser og legger til rette for at barnet skal få utvikle seg i samspill med andre
- er bevisst vårt barnesyn og vår væremåte og reflekterer over egne handlinger

1.3.2 Varme

«Vi gir barnet omsorg og trygghet. I møte med barn skal vår hjertevarme gi næring og vekstmulighet.»

For oss betyr dette at vi:

- ser at barnet trenger nærhet og forståelse gjennom dagen.
- er gode veiledere og omsorgspersoner som bidrar til at barnet opplever tillit og trygghet.
- er aktivt deltakende i barns lek og aktiviteter.

1.3.3 Inkluderende

«Vi skaper gode relasjoner, der alle barn blir sett og bekreftet. Det enkelte barn skal oppleve gleden av å tilhøre små og store fellesskap.»

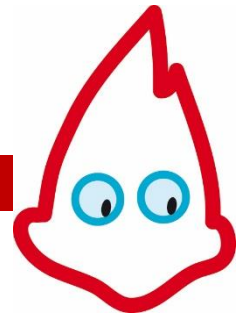
For oss betyr dette at vi:

- er lyttende voksne som hører og ser barns behov.
- gir barnet muligheter for å medvirke i sin hverdag.
- er tilstedeværende og engasjerte voksne som bekrefter barnet og møter dem på deres utspill.

2.0 Livsmestring for det 21. århundre

– medvirkende barn i lek og læring

Rammeplanen sier at «barnehagen skal være et trygt og utfordrende sted der barna kan prøve ut ulike sider ved samspill, fellesskap og vennskap. Barna skal få støtte i å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser. Barna skal ha mulighet til ro, hvile og avslapping i løpet av barnehagedagen.» I Minde barnehage skal barna bli møtt og anerkjent for den de er.

2.1 Tilknytning

Mål: Barnet føler seg trygg og ivaretatt hver dag.

Metoder:

- Vi møter barnet når det kommer om morgenen.
- Vi anerkjenner og bekrefter barnets uttrykk.
- Vi har tid til samtaler.
- Vi har tid til å lytte.
- Vi setter positive grenser.
- Vi har en åpen dialog med foresatte om samarbeid rundt barnet.
- Alle barn får tildelt en tilknytningsperson / primærkontakt.

Vurderingsmål: Alle barn har en tilknytningsperson/primærkontakt de føler seg trygg på.

For oss betyr tilknytning at alle barn opplever trygghet, tilhørighet og trivsel i barnehagen. Det innebærer at barnet føler seg bekreftet, forstått og respektert.

2.2 Lek

Mål: Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek

Metoder:

- I vår barnehage skal det være gode pedagogiske miljøer som inspirerer til lek.
- Vi er aktive, observerende, deltakende og støttende voksne i leken
- Vi skal tilrettelegge for spennende erfaringer og opplevelser.
- Vi skal glede oss med barna, bruke humor, varme og latter.
- Vi organiserer barnehagedagen slik at leken har god plass i dagsrytmen.

Vurderingsmål: Alle har noen å leke med hver dag.

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til, og gi rom for ulike typer lek både ute og inne.

Personalet skal ha kunnskap og kompetanse om ulike typer lek.

Barna skal få god tid til å leke og la leken utvikle seg over tid. Vi skal ta initiativ til lek og aktivt bidra til at alle kommer inn i leken. Vi deler barna i mindre lekegrupper. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre.

Vi skal bidra til at barna får felles erfaringer som grunnlag for lek og legge til rette for utvikling av leketemaer. Veilede barna hvis leken medfører uheldige samspillsmønstre

Vi skal være bevisst på, og vurdere egen rolle og deltakelse i barnas lek.

2.2 Læring

Mål: Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser.

Metoder:

- Vi tilbyr barna variert materiell som gir rom for undring.
- Vi har planlagte aktiviteter med fokus på læringsmål.
- Vi lager gode læringsarenaer i hverdagsaktivitetene.
- Vi skaper tid og ro til fordypning.
- Vi gir barnet utfordringer med utgangspunkt i barnets interesser.
- Vi utfordrer barna til å være aktive deltagere i egen læring.

Personalet skal være aktive i barns læringsprosess. Barn oppsøker stadig nye læringsarenaer - de utforsker og eksperimenterer. De søker nye utfordringer og spør voksne om hjelp når de trenger det. Det er derfor viktig at vi undrer oss over de små og store spørsmålene sammen, og benytter oss av ulike verktøy for å finne svar på det vi lurer på.

Vurderingsmål: Barna anvender ny kunnskap i lek og samspill med andre.

For barn er leken den viktigste læringsarenaen, og gjennom opplevelser og erfaringer konstruerer barn sin forståelse av sammenhenger. Barnas nysgjerrighet kan ses som deres grunnlag for læring.

Barn lærer gjennom å sanse og erfare. I Minde barnehage skal vi bekrefte barnet og stille utvidende spørsmål som gir grobunn for læring og ny kunnskap. Vi må også sørge for å skape et inkluderende fellesskap, der det er rom for at barna får bidra i egen og andres læring. Vi arbeider med alle sansene våre, og lar barna få jobbe med ulike materialer, redskaper og nye temaer som interesserer det individuelle barnet samt barnegruppen. Dette er med på å stimulere barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær. Vi tilrettelegger for at barna skal kunne få oppleve omverden med alle sine sanser.

Vi lytter, betrakter og tar barnas ideer og historier på alvor. Barnas innspill skal påvirke lek og aktiviteter i barnegruppen. Slik gir vi mulighet for at alle barn får medvirke i sin egen hverdag. Vi utfordrer ved hjelp av gode spørsmål og samtaler. Barn lærer først og fremst gjennom handling og samspill. Personalet skal møte barna med en anerkjennende holdning til deres nysgjerrighet, kreativitet og lærelyst. Dette er avgjørende for at barna skal få oppleve progresjon i barnehagehverdagen. Å skape gode samspillsarenaer er derfor av avgjørende betydning for at god læring skal skje. Dette forutsetter en høy grad av faglig bevissthet hos hele personalet.

2.3 Barns medvirkning

Mål: Alle barn gis mulighet til innflytelse på egen barnehagehverdag.

Metoder:

- Vi er bevisst på barnas ulike uttrykksformer.
- Vi tilrettelegger for medvirkning som er tilpasset barnas alder og forutsetninger.
- Vi justerer oss etter barna og følger deres initiativ.
- Vi skaper et fellesskap hvor barna blir invitert til å være aktive og likeverdige deltagere.
- Vi samarbeider med foreldre for å sikre barns medvirkning.
- Barna deltar i rutinesituasjoner som forberedning av måltid, aktiviteter og planlegging av tur.
- Medvirkning handler om at individet blir sett, hørt og forstått i samspill med fellesskapet. Her blir blant annet tegn til tale og aktivitetskort brukt som verktøy.

Vurderingsmål: Personalet ivaretar barnas medvirkning og barnas påvirkning kommer tydelig frem i planer og aktiviteter.

Vi skal bygge relasjoner med alle barn for å sikre at de blir sett og forstått. Personalet følger utviklingen til barnet og fanger opp nye måter der barna kan bidra. Et viktig verktøy i vårt arbeid med dette er samspillsmetoden ICDP.

Barn som kommuniserer på andre måter enn gjennom tale skal få mulighet til å gi uttrykk for sine synspunkter. Ved hjelp av dette verktøyet tilrettelegger vi for at alle kan medvirke og bidra uansett alder, erfaring, individuell forutsetning eller behov.

Barns medvirkning er viktig for å skape et godt leke- og læringsmiljø. Barn skal få erfare at de blir tatt på alvor, at de har reell innflytelse og får muligheten til å påvirke det som angår dem.

2.4 Vennskap og felleskap

Mål: Alle barn skal få erfaringer med å være en viktig del av fellesskapet og delta i positivt samspill.

Metoder:

- Felles opplevelser: Vi arrangerer aktiviteter som stimulerer til samspill, som lekegrupper og samarbeidsprosjekter.
- Jobbe på tvers av hjemområdene: Dette gir barna mulighet til å bli kjent med flere, og føle seg som en del av hele barnehagen.
- Vennskap: Vi støtter barns initiativ til samspill og hjelper dem med å danne og opprettholde vennskap, og sørger for at alle får muligheten til å delta i lek og oppleve vennskap.
- Ukeprogram: Hver uke arrangerer vi "voksne skaper vennskap," hvor ansatte legger til rette for felles utendørs lek.
- Kommunikasjonsstøtte: Vi bruker «tegn-til-tale» og ASK (alternativ og supplerende kommunikasjon) for å sikre at alle barn kan delta.
- Hverdagsrutiner: Barna lærer omsorg og samhandling gjennom daglige aktiviteter, som å hjelpe hverandre med av- og påkledning og samarbeide i leken.
- Tradisjoner og arrangementer: Vi arrangerer felles aktiviteter for hele barnehagen, noe som fremmer vennskap på tvers av hjemområdene og styrker fellesskapet.
- Kulturell inkludering: Vi vektlegger inkludering av alle barn uavhengig av kulturell bakgrunn, og fremmer positiv samhandling mellom ulike kulturer i barnehagen.

Vurderingsmål: Alle barn har en venn og opplever å være en venn.

Vi jobber systematisk for å forebygge diskriminering, mobbing og utestengelse, og sørger for at alle barn kan delta i fellesskapet og oppleve mestring i sosiale relasjoner. Samarbeidet med foreldre og internt i personalet (arbeidsmiljø) er nøkkelen til å sikre barnets beste. Gjennom vårt fokus på vennskap og felleskap ønsker vi å gi barna en trygg og inkluderende start på livet. Slik at de får mulighet til å utvikle sterke sosiale ferdigheter og føle seg som en viktig del av et større fellesskap. I Minde barnehage er vennskap og felleskap viktig for barnas trivsel, selvbygd og sosiale utvikling. Vi legger stor vekt på å skape et miljø hvor hvert barn føler seg betydningsfullt, og opplever positivt samspill med både andre barn og personalet.

2.5 Mangfold

Mål: Barnehagen fremmer respekt og synliggjør mangfold.

Metoder:

- Vi jobber med å gi barna felles erfaringer og å synliggjøre verdien av felleskap.
- Vi bruker barnets kompetanse til å vise hvordan alle kan lære av hverandre.
- Vi bruker undrende samtaler for å fremme barnas nysgjerrighet og undring over likheter og forskjeller.
- Vi bruker mangfoldet som en ressurs i det pedagogiske arbeidet.

Vurderingsmål: Barna har erfart at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på.

Mangfold av alder, kjønn, nasjonalitet, interesser, språk, funksjonsnivå og seksuelle legninger, er en ressurs for barnehagen vår.

I Minde barnehage skal alle barna oppleve at den de er, og det de bringer til fellesskapet, er verdifullt og en viktig del av vår barnehage.

Personalet skal bruke barnehagens mangfold som en ressurs i det pedagogiske arbeidet, og barna skal få kjennskap til ulike kulturer og familieformer.

Barnehagen markerer også blant annet Regnbuedagene hvert år i juni, samtidig som markeringen foregår i Bergen kommune.

Vi markerer også helligdager/viktige høytidsdager i de kulturer og religioner som er representert hos oss.

3.0 Barnehagens tema/prosjekt

«Inkluderende praksis - alle hører til»

Mål: Alle barn i Minde barnehage skal oppleve å være en del av felleskapet.

Metoder:

- Variert lek og aktiviteter i små og store grupper.
- Didaktisk planlegging som grunnlag for gode og tilrettelagte aktiviteter.
- Bruke dagtavle hver dag for å gi barna økt oversikt og forståelse.
- Markere høytider som er representert i barnehagen.
- Aktivt deltagende personale i lek og aktiviteter.
- Tilrettelegge for et inspirerende lekemiljø både ute og inne.
- Felles arrangementer for barn og foreldre.
- Vi hører et mangfold av språk bli praktisert i barnehagen.

Vurderingsmål: Barn som får forståelse på sin uttrykksmåte.

3.1 Fagområder

I Rammeplan for Barnehagen er det flere ulike fagområder. Disse gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder. Fagområdene skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold.

Disse fagområdene er:

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse, mat og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknologi
- Antall, rom og form
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn.

Se: <https://www.udir.no/laring-og-trivsel/rammeplan/fagomrader/>

3.1.1 Språk som basiskompetanse

Mål: Alle barn støttes i sin måte å formidle på.

Metoder:

- Vi er sensitive og lyttende til det barna formidler.
- Vi griper fatt i det barnet viser interesse for og følger opp med samspill i flere runder – «serve and return».
- Vi bruker dagtavle og annen supplerende kommunikasjon.
- Vi synger, spiller og beveger oss til musikk.
- Vi leker med språket, forteller vitser, bruker rim og regler.
- Vi har språkgrupper.

Vurderingsmål: Vi tilbyr et miljø hvor barna daglig opplever spenning og glede ved høytlesing, fortelling, sang og samtale.

Barns egen interesse og nysgjerrighet er den viktigste drivkraften bak utviklingen av språket. Alle aktiviteter som barn deltar i med engasjement og interesse kan benyttes til å fremme talespråket. For å støtte dette bruker personalet språket aktivt i alle aktiviteter i barnehagehverdagen.

Vi har et eget bibliotek der barna har tilgang til bøker, spill og puslespill, og der det ligger språkkofferter tilgjengelig. Språkkofferter er en arbeidsmetode hvor vi tar utgangspunkt i en bok eller fortelling. I kofferten ligger det figurer, foto, eller lignende av det fortellingen handler om. Ved å snakke om disse figurene og selv få håndtere dem, lærer barna ord og begreper de trenger for å forstå innholdet i fortellingen.

3.1.2 Matematisk kompetanse

Mål: Alle barn er kjent med sentrale matematiske begreper ut fra alder og modning.

Metoder:

- Vi teller daglig i barnehagen ved flere anledninger.
- Vi eksperimenterer med farger.
- Vi leker med størrelser, mengder og volum.
- Vi leker med mønster, former og figurer.
- Vi utforsker rommet med kropp og sanser.
- Vi forteller eventyr

Vurderingsmål: Alle barn bruker sentrale matematiske begreper i lek og hverdagsaktiviteter ut fra språklige ferdigheter og modenhet.

I barnehagehverdagen fokuserer vi på å benytte oss av ulike matematiske begreper som større, mindre, flere, færre, like mye. Vi teller og lærer om mengder, går på rekke to og to, danser i ring, klatrer opp og ned, kryper under og så videre. Vi bruker egen kropp til å måle volum, størrelse og avstand. Det barna sanser opplever de, og opplevelser er grunnlaget for kunnskap og ferdigheter som igjen gir barnet mestringfølelse.

I lek og aktiviteter er det mange muligheter til begrepsinnlæring. Vi klipper og limer, lager former og modeller, perler mønster, teller og sorterer, og vi fyller og tømmer bøtter med sand og vann. Vi synger sanger og har sangleker med bevegelse, og vi leser bøker med tallbegreper, samt lærer rim og regler. Etter hvert som barna tilegner seg nye ferdigheter introduserer vi nye aktiviteter slik at det hele tiden er utvikling.

3.2 Digitale verktøy

Mål: Gjennom bruk av digitale verktøy skal barna få kjennskap til teknologi, og danne grunnlag for et liv i et digitalt samfunn.

Metoder:

- Engasjement og motivasjon: Interaktive og visuelle verktøy kan gjøre læring mer interessant og motiverende for barna.
- Individuell tilpasning: Verktøyene kan tilpasses barnas individuelle behov og læringsstil, noe som gir bedre muligheter for personlig vekst og utvikling.
- Utforskning og eksperimentering: Barna får utforske omverdenen på nye måter, for eksempel ved å ta bilder og lage bildebøker, eller bruke nettbrett til å søke informasjon.

- Sosiale ferdigheter: Samarbeid og deling oppmuntres gjennom felles aktiviteter med digitale verktøy, noe som styrker sosiale ferdigheter.
- Kritisk tenkning og digital dømmekraft: Barna lærer tidlig å navigere i digitale miljøer og utvikler kritisk tenkning rundt bruk av teknologi og informasjon.

Vurderingsmål: Alle barn mestrer å bruke våre tilgjengelige digitale verktøy ut fra alder og modning.

Digitale verktøy i barnehagen er viktige for å fremme barns læring, kreativitet og glede ved mestring. Ved å integrere teknologi på en balansert og pedagogisk måte, kan vi støtte barnas helhetlige utvikling og forberede dem på en digital fremtid. Personalet spiller en nøkkelrolle i å veilede og støtte barna i deres digitale reise, samtidig som de sikrer en trygg og meningsfull bruk av teknologien.

Digitale verktøy i barnehagen omfatter ulike teknologiske hjelpemidler som brukes i barnas læring og lek. Eksempler på verktøy vi bruker i Minde barnehage inkluderer:

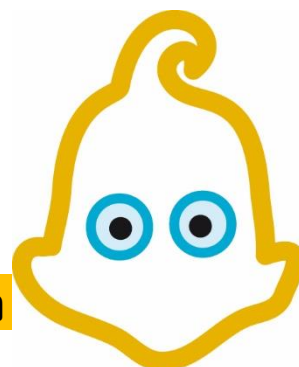

- Beebot (en liten robot for enkel koding).
- SmartBoard (interaktiv tavle).
- Ipad.
- Digital lupe.
- Programmer som Salaby.

Disse verktøyene er utviklet for å være barnevennlige og pedagogisk relevante, tilpasset barnas alder og modenhet.

4.0 Barnehagen som lærende organisasjon

I Minde barnehage jobber vi felles som personalgruppe på planleggingsdager og personalmøter. Lederteamet med pedagogiske ledere, pedagogisk konsulent og styrer er samlet en gang i uken. I alle disse felles møtepunktene bruker vi lærende møter. Vi har vi fokus på at alle i personalet skal få bidra gjennom å ha refleksjoner rundt eksisterende praksis både individuelt og felles. Disse refleksjonene skal igjen føre til endring. Det vil si endring av praksis der vi tilpasser oss de ulike barna og barnegruppers behov. Fokuset vårt er hele tiden å være observerende og tilpasse praksis for å bedre kvaliteten i arbeidet vi gjør. Personalet i Minde bruker samspillmetoden ICDP. Barnehageåret 2024/2025 skal vi fortsette å jobbe med dette for å øke vår relasjonskompetanse.

4.1 Barnehagens utviklingsarbeid

Mål: Trygge og nære relasjoner til barna.

Metoder:

- Bruke vår kunnskap fra ICDP.
- Deltagende og nær barna.

- Støtte barna når de trenger det.
- Motivere og oppmuntre til å klare selv.
- Lytte og anerkjenne.
- Hjelp barna med å regulere følelser.

Vurderingsmål: trygge barn som gir uttrykk for sine følelser.

4.2 Dokumentasjon, vurdering og oppfølging

Vi dokumenterer det pedagogiske arbeidet for å synliggjøre hvordan vi arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen. Når vi jobber med å planlegge, vurdere og utvikle barnehagen vår er pedagogisk dokumentasjon en del av arbeidet.

4.2.1 Dokumentasjon

Mål: Det pedagogiske arbeidet blir synlig for foreldre, lokalmiljø og kommune.

Metode:

- Vi møter barn og foreldre med god informasjonsutveksling ved velkomst og avskjed.
- Vi bruker Vigilo til å dele månedsplaner og viktig informasjon.
- Barnehagen bruker nettsiden til artikler fra felles opplevelser fra hverdagen vår.
- Tett samarbeid med barnehagens samarbeidsutvalg og foreldreutvalg.

4.2.2 Vurdering

Vurderingsmål: Foreldre og barn som er fornøyd med tilbudet barnehagen gir.

Vi observerer, lytter og vurderer for å kunne sikre at alle barn trives og har en god utvikling i barnehagen. Vurdering er nødvendig for å kunne ha et godt grunnlag til å tilpasse og øke kvaliteten i det pedagogiske arbeidet. I dette arbeidet bruker vi ICDP som verktøy. Her er verdier som menneskeverd, solidaritet, åndsfrihet, nestekjærlighet, likeverd og tilgivelse med når vi reflekterer og utvikling vår praksis. Disse temaene er også en del av foreldresamtaler som vi tilbyr flere foreldre gjennom barnehageåret. Vi er bevist barns rett til personlig integritet når vi jobber med dokumentasjon.

4.2.3 Oppfølging

Styrer leder vurderingsarbeidet og legger til rette for at barn, foreldre og ansattes skal bli hørt, og kunne få mulighet til å medvirke. For å nå målene våre har vi gruppemøter, personalmøter og planleggingsdager. I disse foraene følger vi opp planer og evaluerer kontinuerlig arbeidet vi gjør og skal gjøre. Vi møter foreldre formelt i foreldresamtaler, foreldremøte, og møter i samarbeidsutvalget. Personalet har medarbeidersamtaler med styrer og pedagogisk leder gjennom barnehageåret.

4.3 Barn og foreldres medvirkning i utviklingsarbeidet

Vi har som mål i vårt utviklingsarbeid å skape trygge og nære relasjoner til barna. Ved at de ansatte lytter og observerer barna, vil de kunne møte barna på deres behov. Vi skal være sensitive og lydhøre for hva barna uttrykker og alltid tenke barnets beste.

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet, jf.

barnehageloven § 1 og § 3, Grunnloven § 104 og FNs barnekonvensjon art. 12 nr. 1.

[Barns medvirkning | udir.no](#)

Gode relasjoner og god kommunikasjon mellom foreldre og ansatte er viktig for barnets trivsel og utvikling. Foreldre skal ha mulighet til å medvirke både i formelle og uformelle møter i barnehagen. I de uformelle møtene hver dag kan man utveksle viktig og nødvendig informasjon slik at barnet alltid blir godt ivaretatt. Vi ønsker delaktige foreldre for de kjenner barnet sitt best. Ansatte ønsker en dialog med foreldre der vi kan spørre hverandre ulike ting, kommentere og gi hverandre tilbakemeldinger med tanke på barnets beste.

Foreldresamtale er en formell samtale der foreldre og ansatte vil kunne utveksle informasjon om hvordan man opplever barnets trygghet, helse og utvikling. Foreldre kan også medvirke på foreldremøter, delta i foreldreutvalg og samarbeidsutvalg.

Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene, jf. barnehageloven § 1 og § 4. Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foreldrene og barnehagens personale har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling.

[Samarbeid mellom hjem og barnehage | udir.no](#)

Målet for samarbeidet er å skape et åpent og tillitsfullt forhold mellom barnehage og foreldre. Foreldrene er barnas viktigste medspiller, fordi de kjenner barna best. Foreldrene skal føle seg velkommen i barnehagen, og de skal sikres medvirkning. Det vil si at de skal få innflytelse på barnets hverdag i form av innspill til planverk, aktiviteter eller andre praktiske ting. For at personalet skal få informasjon om hvert enkelt barn er det viktig at foreldrene er delaktige. Vi må ha en dialog med foreldre der vi kan spørre om ulike ting, kommentere og gi hverandre tilbakemeldinger. Dette oppnår vi best ved en åpen, positiv holdning, være god på å orientere og informere hverandre, og ha et samarbeid rundt barnets utvikling og læring.

Del to

I. Barnesyn og læringsyn

Bergen kommune har valgt verdiene «Varme, se barnet og inkluderende». Disse verdiene danner grunnlag for vårt syn på barnet som subjekt.

I Minde barnehage anerkjenner vi barnet som et selvstendig individ med ulike følelser, erfaringer og behov. I møte med barnet bruker vi aktivt ICDP og viser forståelse, respekt og støtter der det er nødvendig. I samspill med barna veileder vi dem og støtter de slik at de skal bli trygge og få erfaring med å løse utfordringer. De trenger noen ganger litt hjelp med å sette seg inn i egne og andres følelser. Dette er viktige erfaringer for barna og vil gjøre dem rustet til å mestre sitt eget liv.

Når vi anerkjenner et barn viser vi også at vi setter pris på barnet som det er. Denne responsen fra omsorgsgiver og andre er et grunnleggende biologisk behov som barnet har.

Gjennom positivt samspill utvikler barnet sin identitet og en forståelse av seg selv og omverden.

Barnet har en iboende evne i seg til læring og utvikling. Alle kan lære ut fra de forutsetninger de har. Vi mener at det er barnet selv som skaper mening og innhold i egne erfaringer, og at vi voksne skal tilrettelegge for lek og aktiviteter som bidrar til dette.

II. Pedagogisk relasjonskompetanse

Den pedagogiske relasjonskompetansen skapes av de ansattes bevisste holdninger og verdier, og av vårt barnesyn og læringssyn.

Dette virkeliggjøres gjennom våre handlinger i møte med barnet. En trygg tilknytning til trygge og stabile voksne er en grunnleggende forutsetning for barnas utvikling og læring. Voksen-barn relasjonen er viktig, og stiller krav til vår evne til å reflektere over vår faglige kompetanse for å få til denne relasjonen.

Relasjonskompetanse er ferdigheter, evner, kunnskaper og holdninger som skaper, utvikler, reparerer og vedlikeholder relasjoner mellom mennesker. Tillit må bygges gjennom gjensidig respekt og er en grunnleggende forutsetning for en god relasjon. Den voksne er alltid ansvarlig for å bygge og ivareta denne relasjonen.

III. Danning gjennom omsorg, lek og læring

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. (Barnehageloven § 1 Formål, 1. ledd, første punktum).

Målet er at vi skal lære barna å følge normer og regler i samfunnet, samt å hjelpe dem til å tilegne seg evnen til å vise empati. Her skal personalet aktivt støtte barnet ved gi ros, anerkjennelse, veilede og være en god rollemodell. Slik ruster vi barna til å kunne vise empati og omsorg for andre mennesker rundt seg.

I barnehagen jobber vi for å fremme danning. Det innebærer at barna skal bli selvstendige mennesker som tør å ta egne valg og uttrykke sine synspunkter. Vi har stort fokus på å få et godt fellesskap, og for å få til dette er det viktig at barna har en forståelse for felles verdier og normer.

Omsorg i barnehagen handler om at barna skal få sine primærbehov dekket. Barna skal føle seg trygge og ivaretatte slik at de tør å uttrykke egne meninger. Samtidig skal de få utfordringer tilpasset sin utvikling. For å oppnå trivsel, glede og mestring må relasjonene mellom barn-voksen og barn-barn være gode. Barna skal møte voksne som støtter dem og

er gode rollemodeller. Ved å anerkjenne barns uttrykk bidrar vi til å gi dem tro på seg selv og utvikle et godt selvbilde.

Fra barna starter i barnehagen er det viktig å ha på plass gode rutiner og faste ansatte som møter dem i denne sårbare fasen. For å skape oversiktlige dager benytter vi verktøy som arbeidsplaner og månedsplaner. Slik vet alle hva som skal skje til enhver tid. Vi jobber målrettet etter Rammeplanen for å sikre at kvaliteten i barnehagen er god nok. Når barna har fått gode relasjoner til personalet vender vi blikket utover og fokuserer på barn-barn relasjonen.

Leken er grunnlaget for all læring. For at barna skal kunne lære seg normer og regler må de ha en arena der de får lov til å utfolde seg kreativt gjennom lek. Barnehagen skal bidra til god lek hver eneste dag der det er rom for samhandlinger mellom barn-voksne og barn-barn. Det er i leken barnet får bearbeide sine følelser og erfaringer.

Barnet skal få meningsfylte og varierte opplevelser og også oppleve ulike lekemiljøer.

Personalet er aktivt deltagende og engasjert i lek sammen med barna. Vi tilrettelegger for gode lekemiljøer både ute og inne. Gjennom leken ønsker vi at barna skal få gode erfaringer og opplevelser i samspill med andre barn og voksne. Personalet har en viktig rolle i leken når det kommer til å være støttende, veiledende og tilstedeværende. Lekemiljøet vårt skal også utfordre barnets kreativitet og gi erfaring med å jobbe med tema/prosjektarbeid over tid sammen med andre. Dette vil skape samhold og også minske sjansen for utestenging og mobbing.

Personalet legger til rette for gode relasjoner og godt samspill mellom barna. Dette er en forutsetning for læring. Læringen skjer i alle situasjoner.

Personalet i Minde barnehage følger barnets interesser og det som det er engasjert i. Slik tilrettelegger vi for et læringsmiljø tilpasset barnets modning, som skal gi opplevelser av mestring.

IV. Progresjon i barnehagens pedagogiske innhold

«Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter. [Progresjon | udir.no](https://udir.no)

Barnet møter et personale som er gode på å se det som barnet er opptatt av, og tilrettelegge for lek og aktiviteter ut fra dette. Personalet må utfra barnets alder og modning tilpasse pedagogiske aktiviteter. Vi støtter og veileder på en slik måte at barnet opplever progresjon og mestring. Her er bruker vi temaene fra ICDP aktivt i arbeidet.

I Minde barnehage har vi hjemområder med forskjellige aldersinndelinger. Vi deler barnegruppen inn i mindre grupper der det er tatt hensyn til alder og modning. Hver gruppe har pedagogiske opplegg som er tilpasset etter hvor barna er i utviklingen. Slike opplegg er blant annet aktiviteter som språkgrupper, turer og samlingsstunder med fokus på lek og læring.

Ved å ha aldersinndelte grupper vil barna oppleve progresjon i de pedagogiske planene. De vil bli introdusert for aktiviteter som er mer utfordrende og dette vil skje flere ganger i løpet av tiden i barnehagen. Personalet tar hensyn til barnas utvikling og passer på at de føler på mestringen i de utfordringene de møter.

Barns medvirkning går ut på å la barna ta del i egen hverdag, og at deres stemme blir hørt. De skal få lov til å skape mening i den verden de er en del av. Med de yngste barna må personalet være gode på å lese barnas uttrykk, behov og hvilke interesser barna har. På den måten vil vi kunne tilrettelegge for hvert enkelt barn, slik er de delaktige i å medvirke sin egen hverdag i barnehagen.

De eldste barna i barnehagen kan medvirke på andre premisser enn de yngste. Her må personalet være gode på å vurdere barnas alder og modenhet i forhold til at de ikke skal gis ansvar for noe de ikke er rustet til.

De eldste barna får medvirke i og blant annet planlegge felles prosjekter, turer og andre aktiviteter i barnehagehverdagen.

V. Overganger

a. Tilvenning i barnehagen

Vi har besøksdag for nye barn i juni, da får foreldre og barn besøke det hjemområde de skal begynne på til høsten. Styrer, pedagogiske leder og pedagogisk konsulent har foreldremøte for nye foreldre i forkant av oppstart. Målet er at barn og foreldre skal være forberedt og trygg til oppstart. I Minde barnehage tilrettelegger vi for at barnet skal knytte seg til en tilknytningsperson/primærkontakt. Det vil si at barnet og foreldre møter en fast voksen under tilknytningsperioden og den første tiden i barnehagen.

I Rammeplanen for barnehagen står det at barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen.

[Når barnet begynner i barnehagen | udir.no](#)

Barnehagen tilpasser rutiner og organiserer tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen sørger personalet for tett oppfølging den første tiden, slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.

I tilknytningsperioden tilrettelegger vi for oversikt og trygghet. Etter hvert som barnet blir tryggere, stimulerer vi til gradvis større selvstendighet, og tilrettelegger for gode mestringsopplevelser.

Når barnet begynner i barnehagen vil foreldre bli invitert til en oppstartsamtale med en pedagog hvor rutiner som søvn, mat, stell og lignende er tema.

I løpet av den første tiden vil foreldre også bli invitert til startsamtale. Denne samtalen bygger på en mal hvor temaene er barnet, familie og nettverk, hverdag og samspill, helse, barnets erfaringer i forhold til vold og rus, samarbeidstjenester og foresattes forventninger til barnehagen.

b. Overganger og sammenheng innad i barnehagen

Vi har som mål at barna skal oppleve sammenheng og gode overganger innad i barnehagen.

Vi tilrettelegger for lek på tvers av aldersgrupper gjennom «voksne skaper vennskap». Dette gjøres ved at to av personalet har ansvar for en felles aktivitet i utetiden for alle barna.

Vi har heldagsturer, fellessamlinger og andre aktiviteter sammen.

Vi utarbeider en intern plan tidlig på våren i forhold til overflytting til nye hjemområder fra påfølgende høst. De siste månedene av barnehageåret får barnet gå på besøk for å leke og spise frokost/lunsj på det hjemområdet det skal begynne på til høsten. Dette gjør barnet sammen med en voksen de kjenner og de andre barna som skal bytte hjemområde.

[Overganger innad i barnehagen | udir.no](#)

c. Samarbeid og sammenheng med skolen

Målet er å skape en god overgang for barna når de begynner på skolen. Et godt samarbeid mellom barnehage og skole er avgjørende for å få dette til.

Tidlig innsats vektlegges både i nasjonale føringer og i barnehagen. Tidlig innsats handler om at hele utdanningssystemet skal legge til rette for at alle barn inkluderes i gode læringsprosesser tidlig. Dette gjelder både innad i barnehagen og i overgangen fra barnehage til skole.

For barnet er det å være trygg i overgangsfasen et godt grunnlag for videre læring.

Samarbeidet mellom barnehage og skole skal sikre det enkelte barns behov og det skal være en utveksling slik at skolen kan bygge videre på den kunnskapen og de erfaringene som barnet har gjort seg i løpet av tiden i barnehagen.

Overgangsprosesser kan være sårbare for barna. Endringer som å begynne på skolen er en stor omveltning i barnets liv. Man får en ny rolle og nye krav. Barnet trenger voksne som kan støtte dem i deres utvikling slik at de bevarer et godt selvbilde, og opplever å mestre sin nye situasjon.

I en god overgang ligger også en god avskjed. I Minde barnehage markerer vi når de eldste barna slutter i barnehagen ved å ha spesielt fokus på dem. Vi har avslutningsfest og deler ut diplom. Skolene i nærmiljøet kommer på besøk til barnehagen. Pedagogiske ledere deltar på overføringsmøter. Vi har samtaler rundt enkeltbarn som trenger oppfølging i overgangen og i skolehverdagen. Her deltar foreldre og aktuelle samarbeidspartnere rundt barnet.

For å sikre en trygg overgang til skolen har vi fokus på vennskap og å bli kjent med de andre barna i gruppen. Vi besøker ulike skoler i barnehagens nærområde sammen med skolestarterne. Slik kan barna bli kjent med bygningen fra innsiden og skolens utelekeplass. [Overgangen mellom barnehage og skole | udir.no](#)

VI. Foreldremedvirkning

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barns behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling» (Barnehageloven § 1).

«Barnehagen skal ivareta foreldres rett til medvirkning og barnehagen skal arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene. Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foreldrene og personalet har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling». Rammeplan for barnehage 2017, s.29.

I daglig dialog utveksler vi om barns trivsel og utvikling i barnehagen. Vi ønsker at foreldrene bidrar med sin kompetanse om sitt barn og deler med oss ansatte. Vårt mål med foreldremedvirkning er at barnehagen og foreldre skal samarbeide på en slik måte at vi best mulig tilrettelegger for at barna opplever god trivsel i barnehagen. Godt barnehagemiljø er en forutsetning for trivsel, modning og læring. Foresatte gis anledning til å medvirke gjennom daglig dialog, foreldresamtaler, kvalitetsoppfølging og årlige brukerundersøkelser. Foreldresamtaler tilbys to ganger i året. I disse samtalene får foreldrene informasjon om barnets generelle utvikling og om det er noe det arbeides systematisk med i forhold til barnet.

Foreldremøter holdes 1-2 ganger i året. Disse møtene kan inneholde presentasjon av planer, aktiviteter og organisering. Det kan også være at vi inviterer til temamøter.

«For å sikre samarbeidet med barnas hjem, skal hver barnehage ha et foreldreråd og et samarbeidsutvalg». [§ 4 Foreldreråd og samarbeidsutvalg | udir.no](#)

Foreldrerådet består av alle foreldre i barnehagen. I Minde barnehage har foresatte valgt to representanter fra hvert hjemområde til å danne foreldrenes arbeidsutvalg (FAU). FAU skal fremme de interessene som er felles for foreldrene og være et bindeledd for å skape et godt samarbeid mellom barnehagen og foreldrene.

To representanter fra FAU er valgt til barnehagens samarbeidsutvalg (SU), sammen med to representanter fra personalet, eierrepresentant (en politisk valgt representant) samt styrer i barnehagen som er sekretær. SU er et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ. Saker som legges frem i SU er på et overordnet nivå og kan være eksempelvis økonomi og organisering. I SU godkjennes langtidsplan og årsplan.

VII. Bærekraftig utvikling

Bærekraftig utvikling handler om at mennesker som lever i dag, får dekket sine grunnleggende behov uten å ødelegge fremtidige generasjoners mulighet til å dekke sine.

Det handler om å tenke og handle lokalt, nasjonalt og globalt. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå at dagens handlinger har konsekvenser for fremtiden.

[Bærekraftig utvikling | udir.no](https://www.udir.no/barekraftig-utvikling)

I Minde barnehage resirkulerer vi plast, papir, glass og metall. Barna tar en aktiv del i dette og vi har symboler slik at barna selv kan kilde sortere. På turer i nærmiljøet og i skogen får barna kunnskap om naturen, og vi samtaler om hvordan vi kan ta vare på jorden vår. På denne måten starter vi en prosess der barna kan få mulighet til å danne gode holdninger og verdier som er viktig for et mer bærekraftig samfunn.

Det er utfordrende for en bybarnehage å ha plantekasser og blomster ute. Sammen med barna har vi plantet i potter og kasser som vi bærer ut om morgenen og inn på ettermiddagen.

Vi har egen kokk i barnehagen som lager mat fra bunnen av med gode råvarer og mye frukt og grønnsaker. Hun er også opptatt av matsvinn som en del av det

VIII. Psykososialt barnehagemiljø

Det er forankret i Barnehageloven at alle barn har rett til et trygt og godt barnehagemiljø. I dette ligger det at alle ansatte i barnehagen er forpliktet til å gripe inn når et barn i barnehagen utsettes for krenkelser, og at barnehagen skal jobbe forebyggende for å skape et varmt og inkluderende fellesskap.

Under plikten til å sikre at barn og unge har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø, følger det fire delplikter:

- plikten til å følge med.
- plikten til å melde.
- plikten til å undersøke.
- plikten til å sette inn egnede tiltak.

Arbeidet med det psykososiale barnehagemiljøet er et kontinuerlig arbeid som er retningsgivende for barnehagens kvalitetsutviklingsarbeid og grunnleggende for alt vi gjør i barnehagen, både i samspill med barna, samarbeid med foreldre og innad i personalgruppen.

Barnehagen har en lokal handlingsplan for å sikre systematikk i arbeidet med det psykososiale barnehagemiljøet. Handlingsplanen gjennomgås i personalgruppen årlig.

Det psykososiale barnehagemiljøet er videre tema på foreldremøte, foreldresamtaler og i SU ved oppstart av hvert barnehageår.

IX Barns seksuelle helse

Plan for seksuell helse, seksualopplysning og seksualitetsopplæring ble vedtatt av bystyret i april 2019, og er utarbeidet med formål om å sikre en helhetlig innsats for å styrke barn og unges seksuelle helse. Planen peker blant annet på barnehagen som en viktig arena for å sikre kunnskap og nødvendig kompetanse om kropp og seksualitet. Slik kan barnehagen styrke barnas begrepsapparat og danne grunnlag for positive holdninger knyttet til selvfølelse, identitet, egenverd, kropp, følelser og grenser. Videre skapes åpenhet og respekt for mangfold og variasjoner i familieformer og kjønnsuttrykk, noe som kan bidra til å forebygge fordommer og diskriminering.

Grunnlaget for god seksuell helse legges allerede tidlig i småbarnsalder. Bevissthet knyttet til barns seksuelle utvikling og kunnskap om hvordan denne kan komme til uttrykk i lek og atferd, er viktig for å kunne møte dette på en konstruktiv måte. Siden barnehagepersonale og foreldre har et felles ansvar for å ivareta barnets trivsel og utvikling, er det naturlig at barns seksuelle helse også er tema både i foreldresamtaler og på foreldremøter.

Minde barnehage

Bendixensvei 49

5067 Bergen

tlf: 53034580/81

www.bergen.kommune.no

e-post: minde.barnehage@bergen.kommune.no

